

СТАНОВИЩЕ

Относно:

дисертационен труд на тема „Отглеждане на ремонтантния малинов сорт „Люлин” (*Rubus idaeus*) в равнинни условия“
на ас. Георги Димитров Корнов, докторант на самостоятелна подготовка по докторска програма „Овошарство“, професионално направление шифър 6.1 „Растениевъдство“
към Институт по овошарство-Пловдив

от проф. д-р Христина Динкова,
Селскостопанска Академия-София, Институт по планинско животновъдство и земеделие-Троян.
Доктор – специалност 04.01.15, Овошарство
Професор – 04.01.15, Овошарство

Становището е написано на база:

1. Заповед №НП-08-11/15.01.2014 г. на Председателя на ССА за провеждане на защита на дисертационния труд на тема: „Отглеждане на ремонтантния малинов сорт „Люлин” (*Rubus idaeus*) в равнинни условия“, разработен от ас. Георги Димитров Корнов, по докторска програма „Овошарство“, професионално направление ш. 6.1 „Растениевъдство“.
2. Представени документи: автореферат, творческа автобиография; ксерокопия на публикациите във връзка с дисертационния труд.

Авторът на настоящия дисертационен труд Георги Димитров Корнов е асистент в Институт по овошарство-Пловдив от 2008 г. Завършил е висше образование във ВСИ-Пловдив през 2000г. – магистър по специалност Аграрна икономика. От 2001 до 2008г. е работил като старши експерт в Института по овошарство-Пловдив.

Творческата дейност на кандидата включва:

1. Дисертационен труд
2. 12 научни публикации, от които 7 във връзка с дисертацията
3. 2 бр научно-популярни статии

Анализът на представения от ас. Георги Димитров Корнов дисертационен труд в количествен аспект води до следните констатации:

1. Написан на 120 страници
2. Съдържа 21 таблици, 60 фигури и фотогалерия със 17 снимки.

Списъкът на използваната литература включва 179 публикации, от които 48 броя – на кирилица и 131 броя – на латиница.

Качествен анализ на дисертационния труд:

Избраната тема е изключително актуална, тъй като малината е овощен вид, към който има повишен интерес както от консуматорите, така и от плодопроизводителите. Тя е предпочита, поради ранното встъпване в плододаване и бързото възвръщане на капиталовложенията. Малиновите плодове са привлекателни с много приятен вкус и богат биохимичен състав, имат висока антиоксидантна активност, което обуславя техните ценни хранителни и лекарствени качества. Те обаче са меки и не понасят дълго транспортиране, което е причина хоби-фермери и фермери да се стремят към повсеместното ѝ отглеждане, не рядко в райони, много по-различни от типичните за нея хладни планински месторастения с повишена почвена и въздушна влажност. Поради опоменатия вече комплекс от лимитиращи фактори, ефективното отглеждане на ремонтантния сорт „Люлин“ в равнинни и по-сухи райони е трудно и изиска разработване на гъвкави технологични решения. каквато е и целта на настоящия дисертационен труд.

Прегледът на литературата обхваща голям брой източници, на които авторът се позовава коректно. Проучени са резултатите от експерименти, проведени у нас и в чужбина за адаптиране на технологиите на отглеждане на малината към нетипични за нея почвено-климатични условия. Направен е пълен анализ на състоянието и тенденциите в развитието на малиновото производство и научните постижения при управлението на поливния процес, техническите средства за микронапояване и внасяне на химически агенти с поливната вода. Подчертано е, че технологичните изследвания, свързани със сроковете и дозите на внасяне, придвижването на агрехимикалите в почвата, динамиката на усвояване от растенията и времето за разграждането им са недостатъчни. И настоящия дисертационен труд е насочен към разрешаване на тези проблеми.

Проведеното продължително проучване с голяма повторяемост на изследваните показатели има голяма практическата приложимост, тъй като обхваща разнообразни по агроклиматични условия години, изискващи различен брой поливки и торене.

Авторефератът е добре структуриран и напълно отразява основните елементи на проучването.

Приноси в научните изследвания

Наред с посочените конкретни резултати от изследванията на автора, като **основни постижения**, съдържащи се в трудовете, в обобщен вид оценявам:

Отработени са оптimalни стойности за малиновия сорт „Люлин“ на:

- температурните суми при които протичат основните фенофази, а именно усиленият растеж започва при 234 °C, цъфтежа – при 1100 °C и зреенето на плодовете – 1337 °C;

- евапотранспирацията е в границите от 488 до 698 mm;
- напоителната норма за пълно задоволяване нуждите на културата от вода при капково напояване варира от 387 до 641 mm и се реализира с 50 до 75 поливки.

Установени са зависимости между:

- добива и напоителната норма през всяка от основните фенофази на овощната култура;
- количеството на дневния добив и размера на печалбата (под 50 kg/ha се обезсмислят по-нататъшните беритби);
- количеството вода, необходимо за производството на 1,5-2 kg малинови плодове е 1 m³.

В резултат на успешно интегриране дейността на ръководителя – инженер и на изпълнителя – агрономист е разработена оригинална технология, базираща се на системите за микронапояване и фертигация; оптимизиране растежа и плододаването чрез напояване с регулиран воден дефицит и е направена оценка на икономическия ефект от приложението ѝ като е установено, че:

- малиновото производство енерентабилно при изкупна цена 1,5 лв/kg;
- при цена на плодовете 2 лв/kg се осигурява много добра норма на печалба и насаждението се откупува на четвъртата година;
- при цени от 3 лв/kg насаждението се откупува на третата година.

Експериментално е доказано, че при отглеждане на ремонтантния малинов сорт „Люлин“ в равнинни условия е възможно редуциране на поливните норми през отделните фенофази с 25 % без неблагоприятно въздействие върху икономическата ефективност, а през фазата на интензивен растеж дори с 50 %. В условията на остръ воден дефицит напояването може да се извърши с половината от изчислените поливни норми за сметка на едно напълно приемливо снижение на икономическите резултати.

Бележки и препоръки

Влиянието на климатичните фактори върху добива и едрината на плодовете би било по-пълно, ако са взети под внимание и стойностите на въздушната влажност.

Химическият анализ на малиновите плодове е добре да включва и антицианите, които обуславят високия им антиоксидантен ефект.

Много полезна за практиката би била разработката на още една зависимост между производителността на техниката и размера на насаждението.

Не е ясно в извод № 14 на каква база е употребен термина екологосъобразност.

Направените бележки и препоръки касаят бъдещата научно-внедрителска дейност на докторанта и не омаловажават постигнатите резултати.

Обобщено заключение

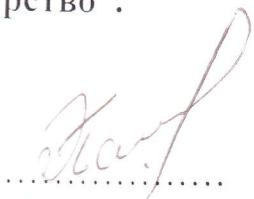
Докторантът се е справил успешно и е постигнал необходимата теоретична и практическа подготовка.

Представеният дисертационен труд и свързаните с него научни публикации отговарят напълно на изискванията за присъждане на научната и образователна степен „Доктор“ (чл.50, от ЗРАСРБ)..

Посоченото ми дава основание да препоръчам на уважаемите членове на научното жури да дадат своя положителен вот и предложат на Научен съвет на Института по овошарство- град Пловдив да присъди на **ас. Георги Димитров Корнов** образователната и научна степен „Доктор“ по научната специалност 04.01.15 „Овошарство“.

24. 02. 2014 г.

гр. Троян

(проф. д-р Х. Динкова)